

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Naar aanleiding van de gestegen energiekosten en hoge inflatie, hebben wij toegezegd u met regelmaat te informeren over de stand van zaken en de impact van de genomen (Rijks)maatregelen. Deze brief met bijgaande tweede monitor effecten energiekosten en inflatie, geeft u een laatste stand van zaken.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Coalitieakkoord 2022-2026: Eén stad. In het coalitieakkoord is uitgebreid aandacht voor armoede en gestapelde problematiek bij kwetsbare Rotterdammers. Door middel van het armoedefonds wordt hier de komende jaren 20 miljoen euro extra voor uitgetrokken, specifiek bedoeld om de vicieuze cirkel van (kinder)armoede te doorbreken. Dit college wil de menselijke maat centraal stellen en meer maatwerk en perspectief bieden om de bestaanszekerheid van die Rotterdammers te vergroten. Het effect van de energiekosten en inflatie maakt deze opgave dringender. Ook voor de duurzaamheidsopgave en verduurzaming van woningen geldt dat de ambitie die dit college zich heeft gesteld alleen maar urgenter is geworden. Tegelijkertijd is de opgave breder en gaat het ook over thema's als de leefbaarheid in onze stad, dak- en thuisloosheid, eenzaamheid, maatschappelijke opvang, onderwijs, sport en veiligheid. We willen voorkomen dat deze situatie ervoor zorgt dat mensen die al eenzaam of kwetsbaar zijn, uit beeld raken. Ook ondernemers en de culturele sector worden na Corona nu opnieuw geraakt. Daarom richten we ons in de aanpak van de effecten van de energiekosten en inflatie ook op hen.

Eerder hebben wij u geïnformeerd (4 oktober: 22bb6396, 1 november 22bb7100 en 13 december: 22bb8545) over de maatregelen die het rijk en ons college heeft genomen om de impact op gezinnen, ondernemers en maatschappelijke instellingen op te vangen. Ook bent u geïnformeerd over de maatregelen vanuit het Actieplan Geldzorgen (12 oktober 22bb6604 en 23 december 22bb7938). Zoals in vorige brieven aangekondigd, bent u apart geïnformeerd over de voorgestelde besteding van de speciale Rijksuitkering om energiearmoede tegen te gaan (15 november: 22bb7684) de regeling energiekosten voor organisaties in de sportsector (29 november: 22bb8030) en de energie-compensatie voor studenten (2 december: 22bb8260 en 16 februari: 23bb3280). In december heeft u ook de eerste monitor effecten energiekosten en inflatie ontvangen (13 december: 22bb8546).

Naast de rijksmaatregelen en gemeentelijke maatregelen zien we ook dat er in de stad allerlei initiatieven worden ontplooid, vanuit individuele Rotterdammers, de horeca, sportverenigingen of wijkraden. Wij juichen dit toe en zullen dit desgevraagd en waar mogelijk ondersteunen.

Toelichting Rijksmaatregelen

In eerdere brieven hebben wij u geïnformeerd welke maatregelen het kabinet wil nemen om de meest kwetsbare mensen te beschermen en lagere middeninkomens perspectief te bieden. Deze maatregelen zullen wij niet herhalen, alleen als er nieuwe informatie beschikbaar is, zullen wij u aanvullend informeren.

Tijdelijk noodfonds energie

Huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening kunnen vanaf 1 februari terecht bij het Tijdelijk Noodfonds Energie. Dit noodfonds is bedoeld voor huishoudens met een inkomen tot 200 procent van het sociaal minimum. Afhankelijk van het inkomen springt het noodfonds bij als de energierekening hoger uitvalt dan 10 tot 13 procent van het inkomen. Het noodfonds is een initiatief van energiemaatschappijen, de Nederlandse Schuldhelprouwe en SchuldenlabNL. De rijksoverheid heeft het bedrag van deze instellingen verdubbeld. In totaal zit er 49 miljoen euro in het fonds. Rotterdammers die aanspraak willen maken op dit noodfonds, moeten zichzelf aanmelden.

Extra middelen indexering energiekosten

Het kabinet heeft bij de publicatie van de najaarsnota bekendgemaakt dat er vanaf komend voorjaar structureel € 400 miljoen extra wordt uitgetrokken voor scholen en door de overheid bekostigde culturele instellingen. De bestemming van deze middelen was deels bekend en is met u gedeeld in de decemberbrief. Met dit geld kunnen de hogere kosten door inflatie en vooral de stijgende energiekosten worden opgevangen. Er is over de invulling van de aanvullende regelingen voor instellingen met een hoge energierekening, nog weinig bekend. Vanuit VWS is de gemeente Rotterdam benaderd en gevraagd mee te denken voor de regeling voor zwembaden. Over de invulling van de regelingen voor cultuur en onderwijs is nog geen nadere informatie. Aansluitend aan de toezegging die wethouder Yigit eerder gedaan heeft, zullen wij u informeren zodra er meer duidelijk is over de landelijke maatregelen en hoe Rotterdamse sport – en cultuurinstellingen daar gebruik van kunnen maken.

Prijsplafond (blokverwarming)

Zoals bekend is per 1 januari het prijsplafond in werking getreden. Tot een verbruik van 1.200 kuub gas en 2.900 KWh stroom, is er een maximumtarief afgesproken van respectievelijk 1,45 euro en 40 eurocent in het jaar 2023. Voor wat betreft het prijsplafond voor blokverwarming heeft de Belastingdienst aangegeven te werken aan een regeling waarbij mensen via hun woningcorporatie of de vereniging van eigenaren een bedrag teruggestort krijgen als zij gebruik maken van blokverwarming. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de regeling. Waarschijnlijk krijgen huishoudens die zijn aangesloten op blokverwarming een vast bedrag voor het eerste halfjaar van 2023. Dit bedrag is, afhankelijk van de zelfstandigheid van de woonruimte, tussen de 147 en 786 euro.

Communicatie over maatregelen

In de communicatiestrategie kiezen we voor stadsbrede communicatie én maatwerk, zowel op stakeholders als op gebieden. Dagelijks monitoren we signalen uit de stad over de effecten van de stijgende energiekosten en inflatie en passen waar nodig de communicatie aan. Op www.rotterdam.nl/geldzorgen staan alle regelingen, subsidies en voorzieningen van de gemeente Rotterdam, het rijk en partners evenals tips voor besparingen. Specifiek voor ondernemers is er www.ondernemen010.nl. Uit de social media analyses blijkt dat online de inflatie een 'hot topic' blijft, maar dat er minder gesproken wordt over de financiële zorgen die daarmee samenhangen.

Inwoners kunnen de gemeente Rotterdam benaderen via 14010 (via het keuzemenu), vraagwijzers en partners in de wijken. Met de inzet van het promoteam zijn inwoners geïnformeerd over verschillende (inkomens)ondersteunende maatregelen en direct ook geholpen bij het aanvragen hiervan. De energietoeslag stond hierin centraal. Er is specifiek ingezet op het bereiken van ouderen die de energietoeslag nog niet hadden aangevraagd, zoals in Ommoord, IJsselmonde en Hoogvliet. Ook op aanvraag van partners, zoals de SOR, is het promoteam ingezet. Deze aanpak heeft eraan bijgedragen dat ruim 95% van de Rotterdammers die recht hebben op de energietoeslag deze hebben aangevraagd en gekregen. Rotterdammers die bij ons bekend zijn via het Jongerenloket, het wijkteam, de KBR, etc. benaderen we 1-op-1 en met extra middelen zoals video's, als dat nodig is. We zorgen dat bij contact tussen gemeente en Rotterdammer het onderwerp geldzorgen een besprekspunt is. Hiervoor is een folder ontwikkeld met alle ondersteunde maatregelen en waar men kan aankloppen voor hulp.

Gemeentelijke inzet en monitoring

Noodfonds sportverenigingen

We hebben u eerder geïnformeerd over de afdoening van de motie 'een warme douche voor verenigingen' (22bb7465). De motie vraagt om een noodfonds voor sportverenigingen in verband met de financiële problemen die ontstaan bij (sport)verenigingen door de energiecrisis. Met een subsidie vanuit de gemeente zal Rotterdam Sportsupport voorzien in een Steunfonds energie dat vanaf januari 2023 beschikbaar is voor sportverenigingen en scoutinggroepen. Dit steunfonds energie moet ervoor zorgen dat sportverenigingen en scoutinggroepen die in acute financiële problemen komen door de stijgende energietarieven, geholpen worden, zonder dat dit steunfonds de rol van de landelijke maatregelen overneemt. Over de precieze uitwerking van dit steunfonds zult u binnenkort worden geïnformeerd.

Rotterdams noodhulpfonds en goedgeven010

Het fonds Bijzondere Noden Rotterdam, het Sint-Laurensfonds en stichting Warm Rotterdam hebben samen met de gemeente een Rotterdams noodhulpfonds vormgegeven. Dit fonds wordt ingezet bij noodhulp bij eerste levensbehoeften van individuele Rotterdammers. Bijvoorbeeld voedsel, hygiëne producten, warme kleding en/of dekens. Het fonds is bedoeld voor zo'n vijftientig wijkgebonden organisaties. Ook is het voor bedrijven en particulieren gemakkelijker gemaakt om steun te bieden aan initiatieven in de stad via goedgeven010. Dit platform richt zich specifiek op sociale initiatieven die zich inzetten voor armoedebestrijding. We ondersteunen het initiatief van stichting ANDERS Rotterdam, Stichting Rotterdamse Uitdaging en Voor Goed dan ook van harte.

Bijeenkomst toegang loketten

Samen met de Gemeentelijke Ombudsman is in februari een bijeenkomst georganiseerd over de toegang tot de verschillende loketten van de gemeente Rotterdam. Dit naar aanleiding van de ombudsalert, waarin de gemeentelijke ombudsman onder andere de ondoorzichtige toegang tot hulp voor Rotterdammers die in geldzorgen komen, aanstipte. De uitkomst van deze bijeenkomst met zo'n 100 medewerkers die werkzaam zijn bij de verschillende regelingen en loketten van de gemeente, zal meegenomen worden bij de doorontwikkeling van het dienstverleningsconcept van de gemeente Rotterdam.

Medewerkers gemeente Rotterdam

Voor wat betreft de loonontwikkeling van gemeenteambtenaren is een principe cao-akkoord gesloten tussen de VNG en de vakbonden. Iedere gemeenteambtenaar krijgt er vanaf 2 januari 2023 240 euro per maand en 2% salaris bij. Ambtenaren in de lagere schalen gaan er zo 12% tot 13% op vooruit. Eerder is, in het licht van de hoge inflatie, in december een eenmalige uitkering verstrekt aan medewerkers die vallen onder de cao-gemeenten (sectorale afspraak i.v.m. uitblijven nieuwe cao). Medewerkers tot en met loonschaal acht ontvingen 750 euro bruto, medewerkers vanaf loonschaal negen ontvingen 375 euro bruto. Daarnaast is er per 1-1-2023 een nieuwe reiskostenvergoeding voor de ambtenaren ingegaan. Als gevolg hiervan gaan de meeste medewerkers erop vooruit en wordt sowieso het reizen per OV volledig vergoed. Hiernaast is er veel aandacht in gemeentelijke uitingen voor het thema geldzorgen en maken we het zoveel als mogelijk bespreekbaar. Ook zijn twee medewerkers bij het team geldzorgen vrijgesteld om specifiek het gesprek aan te gaan met collega's die in geldzorgen zitten.

Energietoeslag

Zoals eerder aan u gemeld zullen we de energietoeslag 2023 voor inwoners tot 120% WSM, ook daadwerkelijk in 2023 uitkeren. We hebben de mogelijkheid verkend om de energietoeslag in termijnen uit te keren, maar dit blijkt uitvoeringstechnisch niet realistisch. Het totale bedrag aan energietoeslag zal daarom medio 2023 uitgekeerd worden aan Rotterdammers waarvan wij weten dat ze er recht op hebben. Rotterdammers waarvan we het niet weten dienen een aanvraag in te dienen. Over de precieze uitkeringstermijn zullen wij u nader informeren omdat dit samenhangt met de behandeling van de wet in de Tweede en Eerste kamer.

Zoals u wellicht in de media heeft gelezen, komen de meeste gemeenten niet uit met de bijdrage vanuit het rijk voor het verstrekken van de energietoeslag. Wij gaan er vanuit dat het rijk dit tekort alsnog bijdraagt en we sluiten aan bij de VNG die hierover met het rijk in onderhandeling is.

We hebben kennisgenomen van de ontwikkelingen in Amsterdam, naar aanleiding van een uitspraak van de rechtbank Amsterdam over de energietoeslag voor studenten. Als er meer bekend is, zullen we u zo nodig informeren.

Monitor energiekosten en inflatie

Veel van de genomen Rijksmaatregelen zijn per 1 november of 1 januari ingegaan. De (landelijke) doorrekeningen laten zien dat de maatregelen een direct positief effect hebben op de groep die het kwetsbaarst is. Tegelijkertijd kwam deze week naar buiten dat uit onderzoek van Deloitte in samenwerking met het Nibud en de universiteit Leiden blijkt

dat zes op de tien huishoudens moeite heeft om rond te komen. Drie op de tien huishoudens geeft aan niet te kunnen rondkomen op basis van het huidige inkomen. We zullen dit volgen doormiddel van een monitor met een aantal parameters die we op regelmatige basis kunnen volgen. In de bijlage treft u de tweede monitor aan, na de eerste versie van december jl.

De monitor heeft als doel om de ontwikkelingen rondom inflatie en energiekosten en de gevolgen hiervan op de stad te monitoren. Dit doen we door een aantal landelijke en lokale cijfers, die we maandelijks ontvangen te monitoren. Hierbij is een aantal kanttekeningen te maken. Allereerst zit er een vertraging in veel cijfers. Niet alleen qua registratie, maar vaak zijn de gevolgen van bijvoorbeeld het niet kunnen betalen van rekeningen, pas later zichtbaar. De cijfers zeggen ook niet alles. Zo zitten er vervuilingen in door meer of minder werkdagen in een betreffende maand, cijfers die niet maandelijks, maar slechts per kwartaal beschikbaar zijn, of landelijke cijfers die we niet op gemeentelijk niveau beschikbaar hebben. Met deze kanttekeningen geeft deze monitor wel een beeld van de situatie in onze stad. Niet per individuele parameter, vanwege de genoemde kanttekeningen, maar als alle parameters een bepaalde kant opgaan, zegt dat iets over de situatie in de stad en kan op basis hiervan het gesprek gevoerd worden over effectiviteit de maatregelen.

Op basis van deze tweede monitor, waarin de gegevens van november tot januari, voor zover bekend, zijn bijgewerkt, is geen verontrustende verslechtering te zien, in ieder geval niet voor de korte termijn. Dit komt overeen met de landelijke doorrekeningen dat de genomen maatregelen effect hebben voor de inkomensgroepen die deze hulp het hardst nodig hadden. Wel zien we dat het aantal huishoudens dat een beroep doet op de voedselbank, blijft stijgen. We zullen de parameters blijven volgen en u over twee maanden opnieuw informeren.

Proces met uw raad

Er zijn voortdurend ontwikkelingen op dit dossier. We zijn voornemens om uw raad regelmatig te informeren over de ontwikkelingen, zo lang als het nodig is. Wij staan open voor alle goede suggesties die een bijdrage leveren aan het oplossen van deze problemen en die Rotterdammers, Rotterdamse ondernemers en maatschappelijke instellingen een steuntje in de rug geven. Deze opgave kunnen we alleen samen, als stad, raad en college het hoofd bieden.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

In deze brief en eerdere brieven informeerden we u over de maatregelen die het college neemt om de impact op gezinnen, ondernemers en maatschappelijke instellingen waar nodig op te vangen. Een deel van de maatregelen zal gevolgen hebben voor een groei aan aanvragen bij onze loketten en regelingen. Deze groei heeft daarmee ook financiële consequenties. Voor zover die betrekking hebben op 2022 zullen deze in het voorlopig rekeningresultaat, wat komende week aan u zal worden aangeboden, zichtbaar worden.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage:

Monitor effecten energiekosten en inflatie februari 2023.